

Muzeum Českého ráje – Kamenářský dům

- Geologické exkurze pro veřejnost
- Tematické výstavy
- Prodej drahých kamenů, šperků a řemeslných výrobků

SUPŠ a VOŠ Turnov

Skálava 373, 511 01 Turnov, tel.: +420 481 321 232,
www.supsturnov.cz

Škola patří svým rokem založení mezi nejstarší umělecké školy v Čechách (1884). Studijní obory jsou zaměřeny, mimo jiné, i na výtvarné zpracování kovů a drahých kamenů.

- Prohlídka školy s průvodcem je možná v českém, anglickém a německém jazyce, mimo prázdniny, vstupné dobrovolné
- Ukázky výroby ve školních dílnách

Výstava drahých kamenů a minerálů

(probíhá v červenci a srpnu)
OÚ Radostná pod Kozákovem, Lestkov,
tel.: +420 737 561 992,
www.mineralklub-kozakov82.cz

V červenci a srpnu se koná soubor akcí pod názvem **Turnovské léto**. Některé akce se zaměřují na tradici kamenářství a šperkařství v Turnově.

V Turnově naleznete také množství naučných stezek. Jednou z nich je **Kamenářská stezka**, významné osobnosti Turnova, na které se seznámíte s tradicí kamenářství a šperkařství (na tabulích vínové barvy). Letáček k dostání v RTIC Turnov.

Zajímavá stezka v Českém ráji je **Naučná stezka Kozákův**. Seznámí vás se sopečnou činností Kozákova, nalezištěm drahých kamenů, Drábovnou, jeskyněmi, provede suťovým lesem a dalšími geologickými zajímavostmi.

Vydaly Turnovské památky a cestovní ruch, příspěvková organizace, 2018

www.tpcr-turnov.cz

Foto: Muzeum Českého ráje; Granát, d. u. v., Turnov; Pavel Matys; Ing. Pavla Bičíková
Grafické zpracování a tisk: Tiskárna Polygraf, s. r. o.

Regionální turistické informační centrum

nám. Českého ráje 26, 511 01 Turnov
Tel.: +420 484 803 041-2, info@turnov.cz,
www.infocentrum-turnov.cz

Projekt je podpořen z Dotačního fondu Libereckého kraje.

Liberecký kraj

www.turnov.cz, www.cesky-raj.info

SKRYTÉ
PŘÍBĚHY

PACLTŮV DRAHOKAM

NEVŠEDNÍ RODINNÝ VÝLET V TURNOVĚ

Stáhní si herní aplikaci Skryté příběhy a vydej se do ulic Turnova najít vzácný drahokam.
Více na www.skrytepribeh.cz.

Mobilní aplikace zdarma na Google Play a iTunes.

Liberecký kraj Projekt finančně podpořil Liberecký kraj

www.infocentrum-turnov.cz

Turnov

KAMENÁŘSTVÍ A ŠPERKAŘSTVÍ NA TURNOVSKU

Česká republika

www.turnov.cz

Člověka přitahují drahé kameny po staletí. Přívlastek drahý neznamená pouze cenové ohodnocení, ale vyzdvihuje i výjimečné vlastnosti kamene, mezi které patří krásná barva, lom světla, lesk či tvrdost. V okolí Turnova se dodnes vyskytují různobarevné křemeny, jaspisy a acháty. První zpracované drahé kameny se objevují již před šesti tisíci lety. Specifické řemeslo brusíků drahých kamenů se v Turnově a okolí udrželo až do současnosti.

HISTORIE KAMENÁŘSTVÍ NA TURNOVSKU

Za nejvýznamnější naleziště byl ve středověku pokládán pověstmi opředený vrch Kozákova. Snad z doby Rudolfa II. pochází také pověst o pasáčkovi, jenž po zatoulané krávě hází kamenem cennějším než samo dobytče.

Pod pojmem *kamenářství* je zahrnováno nejen zpracování přírodních drahých kamenů, ale i broušení imitací drahých kamenů ze speciálních různobarevných skel. Na Turnovsku se brousila tzv. skelná kompozice, kterou zde podle legendy začali vyrábět bratři Fišerové, kteří se tomuto umění vyučili v benátských hutích v Itálii.

Těžištěm kamenářské výroby na Turnovsku se v 18. století stalo pálení skelné kompozice a její broušení. Pro zajištění kvality řemesla bylo v roce 1715 ustaveno kamenářské bratrstvo zvané Konfraternita svobodného kunstu štajnšnajdrovského. V průběhu 19. století se výroba kompozičního skla přesunula do Jizerských hor a turnovští kamenáři se začali více věnovat broušení drahých kamenů, především českých granátů. V 19. století byly vybroušené skleněné imitace vyváženy do mnoha zemí světa. Výborným vývozním artiklem byly i české granáty.

V poslední třetině 19. století jsou v Turnově zakládány i průmyslové brusírny drahých kamenů. Pro výchovu odborníků v oblasti zpracování drahých kamenů byla v roce 1884 založena odborná škola, dnes známá jako Střední umělecko-průmyslová škola. V roce 1886 vzniklo v Turno-

vě muzeum, jehož jedno z oddělení se specializovalo na drahokamy a šperky.

SOUČASNOST TURNOVSKÉHO KAMENÁŘSTVÍ

Brusičská a šperkařská tradice proslavila Turnov jako město drahého kamene. V roce 1953 vzniklo Družstvo umělecké výroby Granát, které svými granátovými šperky získalo věhlas ve světě.

Vývoj moderních šperků z nejrůznějších materiálů je vítaný a obdivovaný. Ve městě a okolí je množství dílen i různých firem, které se zabývají broušením a zpracováním drahých kamenů. Vyrábí se zde i různé syntetické krystaly pro moderní technologie, které představují světovou špičku ve svých oborech.

ZAJÍMAVOSTI

- Jedinečné granátové šperky či exkluzivní dárkové předměty družstva Granát obdrželi od českých subjektů jako dar např. prezident V. Havel, papež Jan Pavel II., papež Benedikt XVI., prezident Obama s chotí, Hillary Clintonová, princ Charles s chotí, britská královna Alžběta II. a další významné světové osobnosti.
- Družstvo Granát Turnov je dlouholetým dodavatelem cen soutěže „Český slavík“.
- Muzeum Českého ráje spravuje unikátní expozice drahých kamenů a granátového šperku.

EXKURZE, UKÁZKY BROUŠENÍ KAMENŮ A TEMATICKÉ VÝSTAVY

Granát, d. u. v., Turnov – Zákaznické centrum a Galerie Granát

náměstí Českého ráje 4, 511 01 Turnov,
tel.: +420 481 325 989,
www.granat.cz

Družstvo umělecké výroby Granát je největším výrobcem originálních šperků s českými granáty. Vzniklo sjednocením menších zlatnických firem v roce 1953, je vlastníkem dolů na české granáty a majitelem práva jejich těžby.

Zákaznické centrum Granát

Český slavík

- Expozice českého granátového šperku
- Ukázky výroby a broušení granátového šperku
- Ukázky zlatnických technik
- Podniková prodejna

GEMA – Brusírna drahých kamenů

Jiřina Malinková – Na Stebni 365, 511 01 Turnov,
tel.: +420 481 323 501, www.brusirnadrahokamu.cz

- Ukázky broušení šperkových kamenů, exkurze je možná po předchozí telefonické dohodě, pouze v českém jazyce, vstupné 100 Kč
- Broušení šperkových kamenů z dodaného materiálu
- Podniková prodejna

Lubomír Janků

Chutnovka 60, 511 01 Turnov, tel.: +420 721 424 472,
www.granatvltavin.estranky.cz

- Ukázky broušení českých granátů a výklad o historii kamenářství v naší vlasti, exkurze je možná po předchozí telefonické dohodě
- Prodej šperků z českého granátu a vltavínu

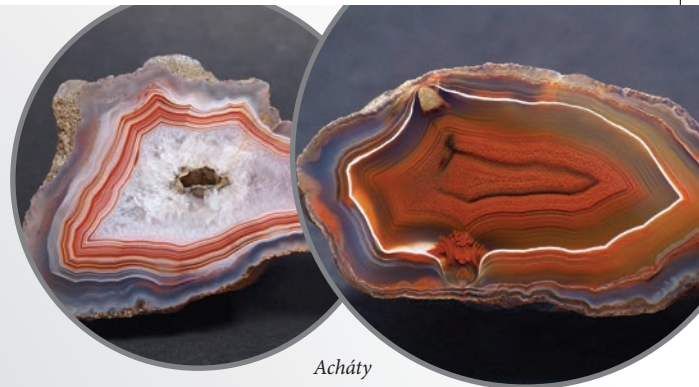
Votrubcův lom a muzeum drahých kamenů

Josef Votrubec – Kozákova 20,
512 63 Radostná pod Kozákovem,
tel.: +420 608 352 190

Votrubcův lom je významné

Hodinkový achát

Acháty

naleziště, které se nachází na jižním svahu Kozákova. Kdysi sloužil jako těžiště drahých kamenů. Lom je ve vlastnictví pana Votrubce a přístupný po domluvě s ním.

Muzeum Českého ráje

Skálova 71, 511 01 Turnov, tel.: +420 481 322 106,
www.muzeum-turnov.cz

Muzeum Českého ráje v Turnově se specializuje na drahé kameny a jejich zpracování, které je typickým řemeslným odvětvím regionu. Najdete zde geologicko-mineralogickou expozici, která vás zavede do pestrého světa nerostů. Seznámíte se s technologií zpracování drahokamů a zhlédnete historické šperky i současné, které od roku 1984 vznikají na mezinárodních šperkařských sympoziích v Turnově. **Stálé expozice:** Klenotnice, expozice Historie kamenářství a zlatnictví, expozice Mineralogie a geologie a Kamenářský dům.

- Cesta kamene – interaktivní zábavně poučná stezka
- Zábavně naučné programy a řemeslné výtvarné dílny

Muzeum Českého ráje

Kozákova